

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **M. S.**, narozená dne „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2017, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 8. 2017, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušuje a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované ze dne 21. 8. 2017, č. j. „X“, jímž byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 6. 2017, č. j. „X“ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla žalobkyni zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 29. 5. 2017 (dále jen „posudek ze dne 29. 5. 2017“), žalobkyně nebyla invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stavu její pracovní schopnost pouze o 20 %, zatímco pro invaliditu alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Žaloba

2. Žalobkyně namítala nezákonnost rozhodnutí napadeného žalobou, poněvadž rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a bez přihlédnutí k § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve spojení s vyhláškou č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“). Žalobkyně zpochybnila správnost posudku ze dne 29. 5. 2017 a posudku posudkové lékařky ze dne 7. 11. 2013 vyhotoveného v rámci námitkového řízení (dále jen „posudek ze dne 7. 11. 2017“), pro neodpovídající specializaci posudkového lékaře, kterýžto byl odborníkem v oboru dermatologie, přičemž zdravotní postižení žalobkyně – biliární cirhóza jater – vyžaduje specializaci např. v oboru hepatologie. Poukázala rovněž na skutečnost, že původní posouzení jejího zdravotního stavu posudkovým lékařem bylo provedeno bez její přítomnosti a jednání s posudkovým lékařem proběhlo až v rámci námitkového řízení. Závěrem žalobkyně navrhl, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě zopakovala průběh správního řízení a sdělila, že není povinností správního orgánu zvát k posuzování zdravotního stavu účastníka řízení v případech, kdy je zdravotní stav bezpečně zjištěn již z podkladové dokumentace, a to i s ohledem na zásadu hospodárnosti řízení. Žalovaná nesouhlasila s tím, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav a jeho další posouzení ponechala na Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí. Žalovaná posléze doplnila své vyjádření o skutečnosti, že během soudního řízení byl zdravotní stav žalobkyně na její žádost přezkoumán a od 5. 1. 2018 jí byl přiznán invalidní důchod prvního stupně, načež došlo k dalšímu přezkoumání zdravotního stavu žalobkyně a ode dne 16. 2. 2018 jí byl změněn invalidní důchod prvního stupně na stupeň třetí. Žalovaná ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu.

Ústní jednání před soudem

4. Žalobkyně při ústním jednání před soudem nadále požadovala, aby soud vyhověl žalobě v plném rozsahu s ohledem na závěry uvedené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 22. 3. 2018, č. j. 2017/1250-UL, (dále jen „posudek posudkové komise“), který soud nechal vypracovat pro účely soudního řízení, nenavrhla žádné další důkazy a zároveň uvedla, že náhradu nákladů řízení nepožaduje a výslovně se jí vzdává.
5. Pověřená pracovnice žalované při témže ústním jednání před soudem uvedla, že s ohledem na následná rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu žalobkyni s odlišným datem vzniku invalidity nesouhlasí se závěrem posudku posudkové komise, avšak rozhodnutí věci ponechává na úvaze soudu, přičemž přednesla vyjádření shodně s písemným vyjádřením a nenavrhla žádné další důkazy.
6. Při jednání soud provedl důkaz posudkem posudkové komise ze dne 22. 3. 2018.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování posudkem posudkové komise, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
9. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ze dne 29. 5. 2017 posudkové lékařky MUDr. I. H., jež posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že ta není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Dle posudkové lékařky dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně toliko 20 %, jelikož hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., oddíl F – postižení jater, položce 1, písm. a) – lehké poruchy, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Posudková lékařka rovněž konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 8. 6. 2017 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobkyni zamítla žádost o invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž nesouhlasila se závěry posudkové lékařky.
10. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek ze dne 7. 11. 2017. Posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému závěru, že žalobkyně není invalidní, neboť u žalobkyně rovněž shledala dominující zdravotní postižení, které má nejvýznamnější vliv na pokles její pracovní schopnosti, zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., oddíl F – postižení jater, položce 1a – lehké poruchy, přílohy k vyhlášce, s tím že jí způsobuje pokles pracovní schopnosti pouze o 20%, přičemž i tato lékařka konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku ze dne 7. 11. 2017 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, jímž bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí s odůvodněním, že žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jí poklesla pracovní schopnost pouze o 20%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

12. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u ní byl pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
13. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění.
14. Jelikož soud nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
15. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 22. 3. 2018. Žalobkyně nebyla jednání komise přítomna ze zdravotních důvodů a její zdravotní stav byl zhodnocen odborným lékařem z oboru interního lékařství na základě předložené lékařské dokumentace. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy – psychiatrické, endoskopické, endosonografické, ERCP), obvodní zdravotní dokumentace, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a spisové dokumentace z námitkového řízení pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se jednalo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona.
16. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou je biliární jaterní cirhóza. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti posoudila dle kapitoly XI. – postižení trávicí soustavy, oddíl F – postižení jater, položka 1 – hepatitidy, nevirové hepatopatie, nalkoholická steatohepatitida, primární biliární cirrhóza, primární sklerosující cholangioitida, jaterní steatosa, steatofibrosa a cirrhóza, písm. b) – středně těžké poruchy, přílohy k vyhlášce, kdy ze zde uvedeného procentního rozmezí 30-45% komise přiznala horní hranici rozmezí, tj. 45%, a to s ohledem na znalost dalšího průběhu onemocnění, které není stabilizované, a jde o sníženou funkční kapacitu jater, kompenzovanou jaterní cirhózou s lehčími mimojaterními projevy, s dlouhodobou únavou a snížením celkové Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

výkonnosti při obvyklém zatížení. K tomu komise doplnila, že nepovažuje za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ani za významně komplikující onemocnění organickou depresivní poruchu. Z těchto důvodů komise přikročila k rozdílnému zařazení nemoci žalobkyně oproti posudku ze dne 29. 5. 2017 a posudku ze dne 7. 11. 2017. Komise rovněž konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Jako doba vzniku invalidity byl stanoven den 25. 2. 2017.

17. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že komise jednala v řádném složení, že posudek posudkové komise, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně nebyla přítomna jednání komise a její zdravotní stav byl přezkoumán odborným lékařem z oboru interního lékařství.
18. Lékaři v posudku posudkové komise přítom oproti posudkům ze dne 29. 5. 2017 a ze dne 7. 11. 2017 ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje celkových 45% namísto toliko 20%, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobkyně byla k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to v prvním stupni.
19. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobkyně vycházela z posudku, jež neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
20. Soud proto napadené rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) podle § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku I. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu ve věci žalobkyně rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní, a to v prvním stupni.
21. Současně soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně měla sice úspěch ve věci, ovšem práva na náhradu nákladů řízení se výslovně při jednání soudu vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 30. července 2018

Mgr. Václav Trajer, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)